

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส ความพึงพอใจของรายได้ ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย และระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ จำแนกตามรายด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ จำแนกตามรายข้อ

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 3 จำนวน และ ร้อยละ ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส

ระดับการศึกษา อาชีพ ความเพียงพอของรายได้ และความสัมพันธ์กับผู้ป่วย (n = 20)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	5
หญิง	19	95
อายุของผู้ดูแล		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี	1	5
40 – 49 ปี	5	25
50 – 59 ปี	11	55
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	3	15
สถานภาพสมรส		
โสด	6	30
คู่	9	45
หม้าย	5	25
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	1	5
ประถมศึกษา	17	85
มัธยมศึกษา	1	5
อนุปริญญาหรือ ปวส.	1	5
อาชีพ		
เกษตรกรกรรม	8	40
ค้าขาย	1	5
รับจ้าง	9	45
รับราชการ	2	10

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
เพียงพอกับรายจ่าย	8	40
ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	12	60
ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย		
มารดา	12	60
พี่	7	35
น้อง	1	5
ระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วย		
น้อยกว่า 5 ปี	4	20
5 - 10 ปี	6	30
10 ปีขึ้นไป	10	50

จากตารางที่ 3 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท พบว่า ผู้ดูแลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95 มีอายุระหว่าง 50- 59 ปี ร้อยละ 55 สถานภาพคู่ ร้อยละ 45 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 85 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 45 และส่วนใหญ่ร้อยละ 60 มีรายได้ไม่พอเพียงกับรายจ่าย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับผู้ป่วยพบว่า ผู้ดูแลส่วนใหญ่เป็นมารดา ร้อยละ 60 และมีระยะเวลาในการดูแลผู้ป่วยจิตเภท 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50

1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยจิตเภท

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการเจ็บป่วย (n = 20)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	60
หญิง	8	40
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี	6	30
40 – 49 ปี	11	55
50 – 59 ปี	2	10
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	1	5
สถานภาพสมรส		
โสด	18	90
หม้าย	2	10
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	1	5
ประถมศึกษา	15	75
มัธยมศึกษา	3	15
อนุปริญญาหรือ ปวส.	1	5
ระยะเวลาในการเจ็บป่วย		
น้อยกว่า 5 ปี	4	20
5 – 10 ปี	6	30
10 ปีขึ้นไป	10	50

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ป่วยจิตเภทส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 60 มีอายุระหว่าง 40- 49 ปี ร้อยละ 55 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 90 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 75 และเป็นผู้ป่วยเรื้อรังซึ่งมีระยะเวลาในการเจ็บป่วย 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการเชิงปรนัยและการเชิงอัตนัยของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท โดยรวมและรายด้าน ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษาสำหรับครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ (n=20) จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม (n=20)

ภาระในการดูแลผู้ป่วย	ก่อนการใช้โปรแกรม		หลังการใช้โปรแกรม		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การเชิงอัตนัย	4.31	4.71	2.67	5.21	13.46	.000
การเชิงปรนัย	4.30	4.98	2.32	6.42	11.56	.000
ภาระโดยรวม	3.90	1.07	2.49	5.81	16.28	.000

จากตารางที่ 5 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของภาระในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท หลังได้รับโปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ ทั้งภาระโดยรวม การเชิงอัตนัย และการเชิงปรนัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนภาระในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภททั้งภาระโดยรวม การเชิงอัตนัย และการเชิงปรนัย หลังการใช้โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ ($\bar{X}$ = 2.32, 2.67 และ 2.31 ตามลำดับ) ต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาสำหรับครอบครัว ($\bar{X}$ = 3.90, 4.31 และ 4.30 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการ
สอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ จำแนกตามรายชื่อ
ตารางที่ 6 คะแนนภาระเชิงประนัย ในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทของผู้ดูแล ก่อนและหลังการใช้
โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ จำแนกตามรายชื่อ
(n=20)

ภาระเชิงประนัย	ก่อนใช้โปรแกรม		หลังใช้โปรแกรม		t	p- value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การดูแลผู้ป่วยรบกวนกิจวัตรประจำวัน	4.15	.49	2.20	.62	9.83	.000
2. ต้องเสียเวลาทำงานหรือหยุดงานเพื่อดูแล ผู้ป่วย	4.20	.52	2.25	.55	9.83	.000
3. เมื่อผู้ป่วยมีอาการจิตกำเริบ ต้องรับผิดชอบ งานต่างๆ มากขึ้น	4.25	.55	2.25	.64	9.18	.000
4. ผู้ป่วยอาจจะวาดจะทำร้ายท่านหรือสมาชิกจน ได้รับบาดเจ็บ	4.45	.60	2.40	.60	9.18	.000
5. การดูแลผู้ป่วยทำให้มีเวลานอนหลับไม่ เพียงพอ	4.45	.51	2.45	.60	9.74	.000
6. การดูแลผู้ป่วยทำให้ไม่มีเวลาไปเที่ยว พักผ่อนในวันหยุด	4.45	.51	2.45	.60	10.42	.000
7. การดูแลผู้ป่วยทำให้มีเวลาในการเข้าร่วม กิจกรรมสังคมหรือชุมชนลดลง	4.40	.50	2.35	.59	11.10	.000
8. ทำให้มีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับ สมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวน้อยลง	4.30	.57	2.35	.59	9.83	.000
9. การดูแลผู้ป่วยทำให้เกิดความขัดแย้ง ระหว่างสมาชิกในครอบครัว	4.35	.59	2.35	.59	9.74	.000
10. การดูแลผู้ป่วยทำให้เกิดความขัดแย้ง ระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับเพื่อนบ้านหรือ ชุมชน	4.20	.62	2.40	.67	10.33	.000
11. การดูแลผู้ป่วยทำให้มีเวลาในการดูแล สุขภาพน้อยลง	4.20	.52	2.25	.64	10.56	.000
12. การดูแลผู้ป่วยทำให้มีปัญหาสุขภาพ	4.25	.55	2.35	.67	9.97	.000

จากตารางที่ 6 พบว่าคะแนนเฉลี่ยภาระเชิงประนัยรายข้อของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อโดยพบว่าหลังได้รับโปรแกรม ผู้ดูแลมีภาระเชิงประนัยต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรม

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาระเชิงอัตนัยรายข้อ ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ (n=20)

ภาระเชิงอัตนัย	ก่อนใช้โปรแกรม		หลังใช้โปรแกรม		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ท่านรู้สึกเครียดจากการดูแลผู้ป่วยจิตเภท	4.40	.50	2.40	.50	15.91	.000
2. ท่านรู้สึกกังวลเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย	4.40	.50	2.40	.52	15.91	.000
3. ท่านรู้สึกท้อแท้ในการดูแลผู้ป่วย	4.35	.49	2.40	.52	14.41	.000
4. ท่านรู้สึกน้อยใจในโชคชะตาของตนเองที่ต้องดูแลผู้ป่วยจิตเภทเมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวอื่นๆ	4.30	1.021	2.45	.51	12.33	.000
5. ท่านรู้สึกเศร้าจากการดูแลผู้ป่วย	4.10	.64	2.35	.49	10.92	.000
6. ความรู้สึกอายชาวบ้านเมื่อผู้ป่วยมีอาการวุ่นวาย	4.20	.62	2.45	.51	12.25	.000
7. ความรู้สึกกลัวเมื่อผู้ป่วยมีอาการทางจิตรุนแรง	4.40	.50	2.40	.50	13.78	.000
8. ความรู้สึกผิดที่ตำหนิหรือลงโทษผู้ป่วย	4.00	1.17	2.45	2.50	4.94	.000
9. ความรู้สึกกังวลเมื่อต้องพาผู้ป่วยออกนอกบ้าน	4.05	.968	2.60	.50	5.44	.000
10. ความรู้สึกสงสารผู้ป่วย	4.35	.571	3.45	.76	3.11	.006
11. ความรู้สึกเป็นห่วงว่าจะเกิดอันตรายต่อผู้ป่วยจิตเภท	4.55	.641	3.45	.83	4.39	.000
12. ความกังวลว่าต่อไปผู้ป่วยจะเป็นอย่างไรหากไม่มีท่าน	4.60	.94	3.30	.86	4.95	.000

จากตารางที่ 7 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของภาระเชิงอัตนัยรายข้อของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อโดยพบว่าหลังได้รับโปรแกรมสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์ ผู้ดูแลมีภาระเชิงอัตนัยต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมสอนสุขภาพจิตศึกษารายครอบครัวและการติดตามทางโทรศัพท์